

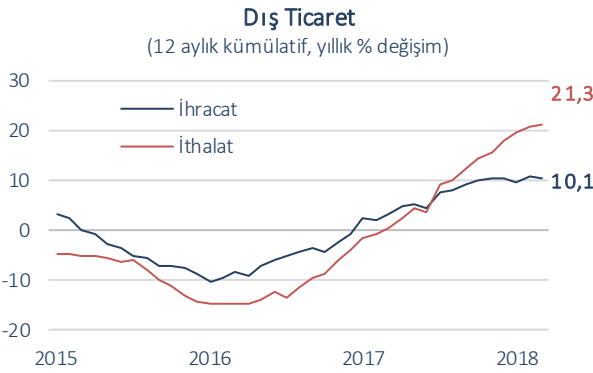

Mart'ta dış ticaret açığı 5,9 milyar USD oldu.

Mart'ta dış ticaret açığı Şubat ayına kıyasla önemli bir değişim göstermeyerek 5,9 milyar USD ile öncü verilerle uyumlu düzeyde açıklandı. Yıllık bazda dış ticaret açığındaki genişleme önceki aylara kıyasla hız keserek %28,8 olurken, ilk çeyrek itibarıyla bu oran %64 civarında gerçekleşti.

İhracat Mart'ta yıllık bazda %7,7 artarak 15,6 milyar USD'ye, ithalat %12,7 artışla 21,4 milyar USD'ye yükseldi. Bu dönemde ihracatın ithalatı karşılama oranının %72,7 ile son bir yılın en yüksekinde gerçekleşmesi olumlu bir gelişme oldu.

12 aylık kümülatif verilere göre, ihracat hacmi Mart'ta %10 yükselerek 160 milyar USD'yi aşarken, ithalat hacmi %20'nin üzerinde artarak 245 milyar USD'ye çıktı. Bu dönemde 12 aylık dış ticaret açığı 85 milyar USD'ye yaklaştı.

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış verilere bakıldığında dış ticaret açığının son iki ayda aylık bazda iyileştiği izleniyor. İthalat Şubat'taki %10'a yakın aylık düşüşünün ardından Mart'ta önemli bir değişim kaydetmedi. İhracat ise Mart'ta bir önceki aya kıyasla %4 artarak son yedi ayın en olumlu görünümünü sergiledi.

EUR/USD paritesinde yıllık bazda izlenen yükseliş ihracat tutarını yukarı yönlü desteklemeye devam ediyor. Euro bazında bakıldığında ihracatta son dört aydır yıllık bazda düşüş görülüyor. Dış ticaret miktar endeksleri bu açıdan önümüzdeki dönemde daha yakından takip edilecek. İhracat miktar endeksi yılın ilk iki ayında geçtiğimiz yıl geneline kıyasla zayıf artışlar kaydetti.

Motorlu kara taşıtları sektörü ihracattaki artışta belirleyici olmaya devam ediyor.

Tutar bazında en çok ihracat yapılan fasıl olan motorlu kara taşıtları ihracatı Mart'ta yıllık bazda yaklaşık %16 arttı. Kazanlar ve makinalar ile demir çelik ihracatı da bu dönemde ihracat performansına önemli katkı sağladı. İlgili kalemlerde sırasıyla %20,7 ve %14,4 ile güçlü artışlar kaydedildi. Öte yandan, en fazla ihracatı yapılan fasıllar listesinde Mart'ta altıncı sırada yer alan kıymetli taşlar ve metaller ihracatındaki zayıf seyir sürüyor. Kıymetli taşlar ve metaller ihracatı yıllık %35 gerileyerek toplam ihracattaki artışı sınırlandırdı.

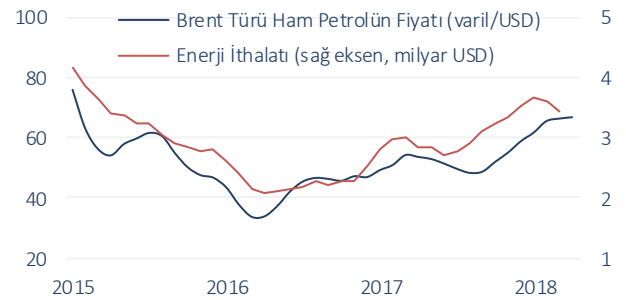
AB ülkelerine yapılan ihracatta artış sürüyor.

Mart ayında AB ülkelerine gerçekleştirdiğimiz ihracat %18,2 oranında artış kaydetti. 12 aylık kümülatif verilere göre AB ülkelerinin toplam ihracatımız içerisindeki payı %48,4 ile 2008 yılının son aylarından bu yana en yüksek düzeyine çıktı. Yakın ve Orta Doğu ülkelerinin ihracat hacmimiz içindeki payı ise bu paralele gerilemeye devam ederek 12 aylık kümülatif verilere göre Mart'ta %20,8 seviyesinde gerçekleşti.

Enerji faturası arttı.

Ham petrol ithalatı miktar olarak bakıldığında geçtiğimiz Kasım ayından bu yana yıllık bazda geriliyor. Buna karşılık petrol fiyatlarındaki yükselişle birlikte mineral yağlar ve yakıtlar kaleminde kaydedilen ithalat tutarı yıllık bazda genişliyor. Bu doğrultuda ilk çeyrekte Türkiye'nin enerji faturası bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %14,3 artışla toplam ithalattan %16,7'lik pay aldı.

Enerji İthalatı ve Petrol Fiyatları (3 aylık hareketli ortalama)

Dış Ticaret Dengesi	(milyar USD)					
	Mart		Değişim (%)	Ocak-Mart		Değişim (%)
	2017	2018		2017	2018	
İhracat	14,5	15,6	7,7	37,8	41,2	8,9
İthalat	19,0	21,4	12,7	50,4	61,9	22,7
Dış Ticaret Dengesi	-4,5	-5,9	28,8	-12,6	-20,7	64,1
Karşılama Oranı (%)	76,1	72,7	-	75,0	66,5	-

Kaynak: Datastream, TÜİK

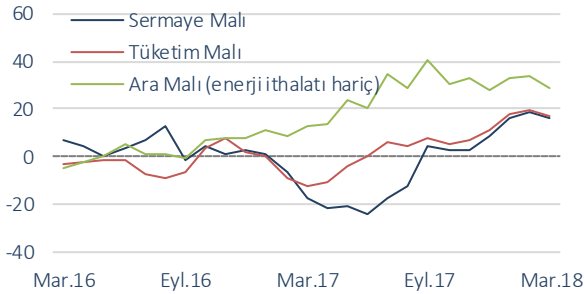
Altın ithalatı güçlü seyrini sürdürüyor.

Kıymetli taşlar ve metaller ithalatında gözlenen artış dış ticaret dengesini olumsuz etkilemeye devam ediyor. Mart'ta altın ithalatı yıllık bazda %6,8'lik artışla 1,5 milyar USD düzeyinde gerçekleşti. 12 aylık kümülatif net altın ithalatı da yıllık bazda yaklaşık 13 katına çıkarak 13,5 milyar USD oldu.

Ara malı ithalatında ivme kaybı...

Geçtiğimiz yıl genelinde güçlü seyreden ara malı ithalatı Şubat ve Mart aylarında ivme kaybetti. Ara malı ithalatında Ocak'ta %40'ın üzerinde gerçekleşen yıllık artış Mart'ta %13'e kadar indi. Tüketim ve yatırım mallarındaki artışlarda da Ocak ayına kıyasla gerileme gözleniyor.

Geniş Ekonomik Sınıflandırmaya Göre İthalat
(3 aylık hareketli ortalama, yıllık % değişim)

Petrol fiyatlarındaki artışa rağmen ithalat ivme kaybedebilir.

Önümüzdeki aylarda petrol fiyatları ve parasal olmayan altın ticareti dış ticaret dengesi üzerinde belirleyici etkiye sahip olmayı sürdürecektir. Nisan ayı ortalamalarına bakıldığında Brent türü ham petrolün varil fiyatında yıllık bazda %35'in üzerinde bir artış karşımıza çıkıyor. Öte yandan, yılın ikinci ayından itibaren ithalatta hissedilmeye başlanan ivme kaybı dış ticaret dengesi açısından olumlu bir tablo çiziyor. Büyüme beklentilerinin bu yıl için geçtiğimiz yıla kıyasla oldukça ılımlı bir düzeyde oluşması bu görünümü pekiştiriyor. Bu dönemde iç talebin bir miktar güç kaybetmesi beklentisine karşılık dış talebin ekonomik aktiviteyi desteklemeye devam edeceği öngörülüyor. En önemli ticaret ortağımız olan Avrupa ülkeleri başta olmak üzere küresel ekonomik aktivitedeki olumlu seyir bir miktar hız kesse de ihracat hacmimizi pozitif yönde etkilemeye devam edebilecek. Diğer yandan, gündemdeki ağırlığı son haftalarda görece hafiflemekle birlikte ABD öncülüğünde dış ticarete alınan korumacı önlemler ve olası etkileri de önemini koruyor.

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem Bölüm Müdürü izlem.erdem@isbank.com.tr	İlker Şahin Uzman ilker.sahin@isbank.com.tr
Alper Gürler Birim Müdürü alper.gurler@isbank.com.tr	Gamze Can Uzman gamze.can@isbank.com.tr
H. Erhan Gül Müdür Yardımcısı erhan.gul@isbank.com.tr	Ayşim Kalkan Uzman Yardımcısı aysim.kalkan@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.